

r. 50.

Brasovu,

6. Optombrie

1854.

GAZETA TRANSSILVANESE.

Emisiunea este de 600 ori, adresa: Brasovu si Sambata.
Pretura este pe septembrie, adresa: Brasovu. Pretura
este de 10 f. m. c. pe dimineata
este 5 f. in luna Noiembrie.

Pentru tineri straine 7 f. pe un Sem. si pe anuala
intreaga 14 f. m. c. Se numera la tota posta
imperiale, cum si la toti cunoscetii nostri DD. cor-
respondenti. Pentru serie „politica” se vorb. 4 sr. m. c.

Monarchia austriaca

TRANSSILVANIA.

Denumiri.

Maiestatea Sa e. r. apostolica cu resolutiune din 4. Opt. a. c. se
ură a denumi de presedinte Preturei provinc. in Sibiu pe cons.
curte bar. Iosifu de Bruckenthal si de cons. Preturei mari la pre-
a provinc. de acolo pe D. Camillo Vagner.

De presed. jud. prin cercundarele tierei suntu denumiti: in Cluj
Alessanden Donat de Pallos; in Bistritia auditorul Carl Clima;
Brasovu Antoniu baronu de Oechsner; in Belgradu Iosifu Spend-
; in M. Osiorhei b. Carl de Apor; in Orestia Fr. Kirchner; in
Orheiul Adeodatu Issecutz; in Dees Dimitrie de Tabora; in Zilah
Annel Poleschensky.

De consiliari la Pretur'a mare din Sibiu: DD. Fr. nob. de Fil-
baum, Carl Ebner, L. Mossing, Mentberger, deodata si procuratoru
statu, Paulus Latvansky de Madofalva, Nemeth, Schreiber, Kräger,
bert, Fodor, Lampel, Nahlik, Sachsenheim, Ladislau Pap, Ioane
u Pop de Lemeny, Iosifu Cucera, si Obst.

In urmatoriele impartasimur o provocatiune cu Nr.
, pentru scola nationala romana in Kézdi-Pollyán redicata si des-
ta numai cu spesele comunitatii pentru procopsirea pruncilor romani
si pentru renascerea limbei nationale si a besericei sale, acumu-
adiute si uitate, aceea suna asta:

Multu onorati in Christosu frati!

Nimicu este la inima omului mai iubit ca patria sa, si mai dul-
ea limba nationale sale, in care, siacare omu si cele mai ascunse,
frumose, si mai dulci a inimi sentimente, altora mai eu indresne-
ilesnire si dragu le descopere dechiara, si impartasesce — pre-
nu si cele ce se propunu in scola (care este maica adeverului, si
apinarei mintii), mai lesne le cuprinde cu mintea.

Spre acestu scopu dura prea inaltulu Monarchu si bunulu nostru
inte rege apostol. Maiestatea Sa, Franciscu Iosifu I., prin cele mai
alte prea inalte decrete de curte, sfatusc si poruncesc, ca scolele
populare in toate comunitatile, de toate confesiunile, se se redice,
eze si construcze, de odata esprimindusi aplecat'a sa parintiesca
estate; ca unde s'ar ivi o neaparata paupertate (saracia) si o li-
neincunguriabila pentru romani, acol'a sa va da ajutoriu si din
a statului dupa ce comunele voru incepe si voru face totu catu le
prin putintia.

Aceasta prea inalta demandare, imperatrica Escentia Sa
prinatul Domnul archi-episcopu Alessandru St. Siulutiu alu Albei-Iu-
, prea bunulu nostru archi-pastorul ne a incredintato si poruncito
e implinire, din tote puterile, pentru fericirea si procopsirea tineri-
i, precum si inaintarea culturii nationale. Noi inca, ca scopului
icirei si inaintarei nationi nostre romane de o parte — eara de al-
ca acelor prea inalte sante demandari si doriri se respondemus,
satulu Kézdi-Pollyán, din districtulu protopopescu alorū trei scaun-
amur redicatu si deschis u micutia scola nationala romana, dupa
inimena si saracia comunitatii, la care, dupa nefecetatele nostre ro-
muni, Escentiei Sale prea luminatului Dn. archi-episcopu subster-
ge, si dascalu, invatiatoriu, din nat. gimnasiu alu Blasiului ni sau
trimis u cuceriniculu tineru Ioan Trutia dela G. Orsova: care va in-

vafia romanesca a vorbi, a citi, a serie, a canta cantarile besericesci,
cunoscibile pentru viatia practica, socotela, ceva istoria a romanilor,
si foltele care se tienu de scola triviala de satu, dupa sciintia si pu-
tienta noastră in limba materna, care aici in Secuime e de totu
scorta si necunoscută, — mai inca si preotiloru, — necum se scie
cera vorbi si intielege poporul? — Durere mai nevindecabila!!! —
Sige romanu e acela, care nusi cunoasce, nici scie limba natiunei
sa? Care nu intielege limba besericei sale? — Dreptu aceea, multu
on, in Christosu frati! Preoti din secuime, cucericesc ve rogu, si
ve provocu, ca pre cei ce sunteti dela spiritulu Santu pusi si asie-
dasi ca mediulocitori intre omu si Dumnedieu, ca se indemnati pe sii
cei susfletesci, pe parintii prunciloru, cari le suntu ca susfletulu de iub-
iti si de acumpi, ca sei sillesca a merge la scola unde sa i invetia
a cunoasce si a lauda pre Dumnedieu, eara pre parintii sei sa i ascul-
te, si onore — si mai alesu din districtulu nostru Protopopesca alorū
tre scaune, din totu satulu sa se aleaga cate 2 prunci, cari plinesc
vesta de 8 ani si suntu mai ageri la minte, si mai isteti, si sa se
trimit negresitu aici la noi spre a invetia si metodulu de a invetia,
ca densii daca voru veni la coacerea mintii, si se voru indiestra
ca se se in scola se voru propune, se poate si invatiatori, dascali,
ca se semine granele limbei nationale in pamentele cele seci, pline
numai de spini si polomide inradecinate (in catu se tiene numai de
limba nationala) ca se resare spice pline de alte grane, rodite cu ro-
duri insuite si frumose, spre fericirea patriei inaintarea natiunei, si a
cultivarei limbei nationale — ca noi suntemu gata ai primi, pe lunga
plata de 1 florinu m. c. pe ann; incependuse cursulu dela 1. Noem-
bre a. militariu 1854/5. —

Kézdi - Pollyán, in 15. Septembre 1854.

Suscris

Alessandru Arpadi,
Protopopu gr. c. alorū trei scaune.

NOVISSIMU. Din Bucuresti: Cantacuzino si a datu demisiunea si i sa primitu; in locu se denumi M. V. I. Filipescu.

Manastirile inch. care au ajutat inaintarea Stavroforilor — se
voru trage la dare de sama si prisosul veniturilor se voru lua pen-
tru statu? —

Se ande in Bucuresti ca in 3. Optob. dupa prandiu s'a inceputu
bombardarea Sevastopolui. Apusenii se afla numai 1800 pasi de Se-
vastopol. —

„Presă“ scrie, ea pana in 18. Opt. va fi tota armata lui Omeru
Pasă concentrata la Braila si ca com. de Hess a primita poreanca
ca se nu impedece operatiunile asupra Besarabiei. —

— D. Ioanidi fostulu siefu alu departamentului din leuntru in
Tiera romanăca s'a re'torsu cu familia pe la Turnu rosu. Cu ce
cale nu se scie.

— Din Bucuresti se scrie lui „O. D. P.“ din Viena, ca intreba-
tiunea protectoratului preste Principate se va desige definitivu in
Constantinopole. Spre peestu scopu se va aduna in Constantinopole
o comisiune statatore dn deplini imputernicitii Austriei, a puteriloru
apusene si a Turciei. —

Viena, 12. Octobre. Prin preanalta patenta din 27. Sept. a. c.
contributiunea pe venituri se desipse dela 1. Noembre a. curg, la
15%, eara pentru Ardealu la 10%. — Legea cea noua comunala inca
e gata de publicat. Averile comunale voru si mai strinsu controlate
de catra statu. Aristocracia nu se va intrupa la comune, ci face
corpu separatu. Starea evreilor anca se va regula. —

Деспре челе маі поль поте черквяларе.

Да въезжамъ трънепетелоръ де артілерій двинтъпешти ~~дикъ~~
тотъ се тай скрів ноте ши денеше черквамаре. Ачеста е о ~~дикъ~~
ринъ торалъ а статврілоръ dopitóре de паче, а нѣ прецета ~~ши~~
тікъ ши півідеекъмъ а нѣ остані фитръ къстареа тіжлочелоръ ~~дикъ~~
кътъръ кътъръ реславарата ищчий. Дѣкъ скріевъ де ноте ва фі
фолосиндъ се є din контръ ва фі арзакъндъ олеів пе фокъ, ачеста
о штіе позмай Dzevalъ пштерілоръ.

Деятълът атъта, към днътъ че Русия ѝ Августъ а. к. фекляръ къратъ ши ръспикатъ, към дънца по врема а исти пътищъ de челе на-
тръ пътбрѣ (къпоските din dece извлікърѣ) пропусе de Австро-
ѧпъ корупционеръ къ Англия ши Франца, апои кабинетъ австро-ѧпъ
се възъ сълѣтъ а емите ѩп 14. Септември а. к. о депешъ че-
къларъ кътъ аліадътъ сълѣтъ din Церманія. Атъдътъ днесъ
днътъ ачеста, адікъ ѩп 21. Септември кабинетъ Пресіетъ по ліпсі
а емите ши дънсъмъ о потъ, кареа днесъ ѩп локъ съ тандесъ-
лозе не опиніонеа пъвлікъ, тай вакртосъ о дисгъстъ. — Малте акте
дипломатиче се пъвлікаръ ѩп къресъ de $1\frac{1}{2}$ апдъ киаръ ши ѩп ко-
лапеле ачестей Газете; тънителе ачелеаш ажъ ръвърсатъ, пре-
къмъ со щи череа, о лъшнъ преа допиръ песто адевърата старе
а лъквріоръ; тотъ ашика ши акъмъ есте de таре интересъ а
къпощите din къпинскъ побълоръ акте дипломатиче, пъти ла че
градъ дичеркъріе de а реставра пачеа рътасеръ къ totvъ de-
шерге. Спре ачестъ сконъ днесъ не есте de ажътъ астъдътъ а
дътърътъ ѿвътъ атингеле дъзъ депеше пътai ѩп естрактъ.

Май фунтейс графъю ё Бюол - Шавенштайн, ч. р. министръ алѣ гревілорѣ din афаръ скріе кътръ гр. Естерхази, амбасадоръ Аустрии въ Ст. Петербургѣ въ датѣ din 12. Септ. фунтіїнціндвлѣ, къмъ Кнезъ ё Гарчакофф естраординаріѣлѣ амбасадоръ алѣ Ресіе ё въ Biena пріїмі о денешъ дела кабінетълѣ русскѣ, dintre каре се веде квратъ, къ Ресіа лапидѣ челе патръ погнѣрї, Фѣръ аши ля тъкарѣ останѣла de але черчета таї deапропе; еаръ дѣкъ тотвѣн тръпеле русенії се парѣ а фундамініи виѣ din ачеле патръ, дешертъндѣ Принціпіател, съ се штіе (зіче Ресіа), къ ачеста се фунтъсплѣ пътнай din пріїнцій тілітърѣскъ (еаръ нѣ de бнѣн воіѣ), къчі adicѣ de азї функоло Ресіа ар фі детерминатъ аши апъра пътнай міезгінеле імперіалѣ съѣ; — еаръ ё въ кътѣ пентрѣ Аустрии, кабінетълѣ р. не лѣпгъ че зіче къ тотвѣн тръпеле алѣ пъръ-сітѣн цурілє ротъпешти ё фавбрее еї, апої є тастрѣ амарѣ, ка- пе о пріетінѣ каре ар фі консінратѣ въ аліації ё контра Ресіе пентрѣка съ о віллескѣ ші съ о фунжосескѣ не ачеста. Дечі Dn. Бюол не лѣпгъ че рѣспінде ачесте фунвілліріи недренте але кабінетълѣ русскѣ, апої дѣкіартъ, къ фунператѣлѣ Аустрии дѣпъ тіоте ачестеа фунпірекърі фатале фунтре фунпірекърілѣ de фадъ нѣ ia таї рѣмасѣ алта, de кътѣ съ амтенте ші съ'ші пъстрезе тіоте останѣлеле сале пентрѣ виѣ тіашпѣ твлтѣ таї бінс венітъ, къндѣ ва пътеа лукра въ ресултатѣ твлтѣ таї бінп ё фун інтересълѣ Европеї ші ё алѣ імперіалѣ съѣ шчл. шчл.

Данъ ачеста фи 14. Сент. зрѣнъ депеша кабинетскій адстрѣ-
акѣ адресатъ кътъ тѣте кабинетеце Чернаніе. Мнозелескъ аче-
леѧш сесте:

Не ма 17. Августъ, къндъ Крале Австрои и Прасие дн
диета церманъ дела Франкфуртъ въвърътъ извениtele диптичниші
деспре каква ръсъртънъ, тодѣдатъ въ линеиръ а се адреса къ
впелъ пътвръ импортанте кътъ кабинетъ de Ст. Петерсбургъ дн
интересвълъ пъчи. Тотъ не атвичи соліа ръсъскъ din Biena деско-
пері скопиялъ Ресицъ de a пъръсі Принчипателе. -- Din ачелъ тимъ
дикбче вені Кнезълъ Горчакофф о дешевъ дела гр. Несслроде,
диптъ каре кабинетълъ ръсъскъ ланъдъ deadrentълъ ии хотърятъ
ачеле пътвръ прописе ляи ка темеи de диптичніре, adasъ пътвъ,
къ Принчипателе се дешерть.

Акъмът кабинетът в австріакът ѝ тай лінсія ба съ афле, де че опинише тай есте кабинетът Ирбісії, донъ че Рүсія ны врема а пріймі пропускеle kondiційні де паче.

Маистатае Са Амператълъ Аветрие есте пътревъсъ de чесъ
таи профъндъ дърере, къмъ Амператълъ Ръсие нъ воените а
приимъ ачеле патръ пътвръ de наче, не каре ши рецеле Ирсие
(кътпать-съд) има рекомъндатъ къ тотъдадинълъ. Георгий аз-
сприакъ нъ се поте авате пічидекъмъ дела ачеле пътвръ de наче,
ва дикъ ли вине а креде, къ нъ ва трече аниа тълтъ, пътъ илнди
киаръ ши Ръсия се ва дършилека ма о дикеиере de наче тотъ не
тетеивлъ ачелоръ пътвръ.

Де алтъ парте Миттератвљ Аустриї вреа съ рекеноскъ, къмътъ Русия ретръгънд'ші трапеле din Принципате а фъкто иш din політікъ, брешкътъ din кръцаре, ка съ ню аївъ окасионе de а'ші да љи капете ші къ Аустрия, шъкаркъ падинъ шай пайнте о zicece кратѣ, къ дънса дши ретраще трапеле пъттай din какве стратегічие, еаръ ню din політікъ, из тоге къ дънсълъ дикъ ші а-къмъ дши репещеште ші какселе сале стратегічие; adaoче дисъ еаръ ші еаръ, къмъ ачеа ретращере а са din Принципате есте о жъртвъ маре фъкътъ пъттай дли фавбрес Аустриї ші а Прусіе.

(Воръжъ дикркатъ, ли кътъ съ нъ тай штитъ de че съ те ци); ли
челе ~~дн~~ 8ртъ Rscia дикре денсна са къ ачеса, къ дънса н'аре
~~нчидекъ~~ гъстъ а фаче ши тай таре дикркътвра, есте ли съ
дeterminантъ а лъзъ пъседионе de анираре ли лъвптрвлъ тъездине-
лоре сале (допъ че н'а потвтъ лъзъ Силістрія) ши ашеса а аштепта
коинцидентъ de паче тай дрепто (!). Ачеста ар диксемна поте, къ
Rscia ретръгъндсе ~~дн~~ Принчипате а фъкто ши ~~дн~~ стратегиј
(пентрдкъ ли ardea акась), ли съ ши ~~дн~~ політкъ, арътъндъ къ
пич вреа съ се ~~ловескъ~~ къ Австроія, пич съ тай цинъ Принчипа-
тело ши нън киарѣ съ тай пъзвълескъ ли церіле тврчешти, чи въ-
тай съ'ши апере тъездине сале.

Окъпареа Принчипателоръ данъбъиане din partea Рюсiei а fostъ казса чеа таѣ греѧ шi чеа таї de фрънте а ресбоіжъи (ашеа ziche кабинетълъ Австрие); ачесаш вътъма фортъ интереселе Австрие шi ако Церманie. Акъмъ Рюсia дишъ дандрентъ пашълъ съѣ чеизъ фаталъ, къчи пъръсi Принчипателъ шi къ ачеста че е дрептъ, се deckice брешкаре фрънъ спре душъчъре.

Кă тóте ачестea вoї нă треbve съ пе амăкимă джутрă пí-
тмікă; пентрвăкъ декірьцівпіле Rscieи нă копріндă пітікă ръспі-
катă ші дефинітівă, пентрв ачеса нă поці пыне пе дѣиселe піч-
впă темеів. Двпъче Rscia оккупасе Moldova ші Цéра ромънэскъ,
еаръ Пóрта ді декіярасе ресвоілăх, Rscia декіяръ кратă, къ ва
ръмъпea дп пыседівne de апъраге ші нă ва трече Dвпъреа. Чи
дүнса нă'ші дінă парола пічідеккăх, пентрвăкъ трекă Dвпъреа. —
Престе ачестa Rscia пыпъ дп тінвтвлăх de фaцъ нă'ші ретрасе
піч вна din претінсівпіле сале, ші n'a dată пічівпă фелă de га-
рапдів пентрв крѣдarea іnterescloră eзропене ші церманe. De
аічі джкеiemă, къ de с'ар скімба стареа лăккрілорă, Rscia джкъ
с'арă маі ре'пторче ші дп Ирінчіпате ші леарă реоквпа ка ші
маі nainte кă тітвлă de зълогă.

Ачестъ сиаре а лвкргрілорѣ не фаче (адікъ не Австріа), ка съ прієгіемъ ші съ ретъпетъ артації din крештетъ пънъ ла тълѣ. Австріа нѣ с'а дандаторатъ кътръ nimir, ка съ декіаре Ресеци рескоів deadrentъ; дѣнса дисъ се симте дандаторатъ а ста гата de альпарса интереселорѣ сале ші але Щерманіе ла оріче дантъпіларе непревъзгътъ къ археле дн тънъ. Ля а-честъ скопъ се квіне ка съ о ажкте ші чесалалъ Щер-маній. —

Dn. ministrъ граф. Бюол - Шавенштайн пърчеде май департ
ші претинде май дъсквртъ, ка ма о дъпътъларе къндъ съѣ А-
стрія din брешкаре каксе квбіосе с'арѣ ведеа сімітъ къ тогъл
фъръ воиа са а деклара Ръсиеї ресбоімъ, съѣ къндъ Ръсия ap de-
кіара дънсці ресбоіs din какса оквпърї ІІрічіпателоръ ротъ-
пешти, атѣпч атѣтъ Ирісія кътъ ші тоге челеалте статврі цер-
тапе съ се скобе, съ днарте ші съ стеа Астріеї дъпъръ а-
жъторъ.

Пóте фí, къ статéрile церквane по вор вреа а копóште алтe интересе пептръ каре съ се скóло асéпра Ресеи de кътъ пътai ачелea че agină ne dñscere mai deaprópe, адикъ: Десфийцаареа протенторатвлї ресескъ din Принчипате ии лібертатеа Днпреи пептръ Церквания пътъ ли Марса пéгръ.

Окниареа Принципателоръ прип аистриачи п'арв авеа съ dea пічі о стінтель — зіче Dn. міністръ — пептракъ ачеста се фъкъ тп кодиціследере къ Сватапвлъ ші къ аліаді лгі спре а а-пъра фптречітатеа Тѣрчіє токта де аколо din Принципате. Апої Аистрия прип ачеса къ а фптратъ дѣпса тп Принципате, пъ поге опрі ка съ пъ фптрю ші аллі алічді де аї Сватапвлъ. Че е френтъ дись, пої — аистриачі — прип ачестъ окниаре къшті-гъмъ о гаранці ѹппортантъ центръ апърареа інтереселоръ аистриако-цертане атътъ тп декърсвлъ евенімітелоръ, кътъ ші пе ма диксіерса п'чий . . . Речеле Прасіє а ші пропнісъ Атпера-твлъ постря къ тотъ соленітатеа ажекторулъ съѣ, къ ачеа kondіді-вне дись, ка пъ Аистрия съ декіаре ресбоівлъ ші пъ дѣпса съ калче таї фптеів пе иштѣтъ рѣсескъ. Дечі пої сперъній къ тоте челеаліте статері цертане тотъ асеменеа ажекторъ пе ворѣ проміте прип оргархіз Dietей фела Франкфуртъ.

Деокамдатъ Пресвѧтѣа Девица въ ридика
арти асвѣтра Рѣсії; къ тѣто ачестеа челе патрѣ піотури каре се
произнесе сееръ ка тимѣвъ de паче, ле рекомѣндуиши дѣпса къ тогъ
адинеслѣ дѣ Ст. Петербургѣ ші ашea не дѣтісе челѣ піціюи а-
жкторемъ съѣ тюрамъ. Апои Філадѣльфіи конвінції педеплію,
къ дѣ челе патрѣ піотури се изпріндуиши інтереселе Церквианіе,
и по не изтемѣлъ дѣлой, къ дѣпса дѣпъ въ ста къ пои спре скончалъ
дѣлайрій ачестора.

Дея́нія ренесансівій солі ші племінні та австріячі не да Криму Церманії спітк провокації ка съ лакреце къ тутъ adiпевій фатрв ачестій диделесѣ ші съ се певоієскъ а ле дидсплека пеп-
трака съ вінъ къ Австрія ш. ч. с. ии. ч. л.

Din Băkovina, 8. Octobre p.

Меркврі, дн 4. Окт., дн zioa пътеві Mai. C. Імператві пострѣ Франчіску Іосіфу I. се сървѣ дн кълтала постѣ Чернѣцьки актѣ, кареле днпвлѣ орѣ ші че інітѣ къ сімдъшітеле челе маї вії ші таї кълброве. Преотеселе постѣ челе въдвѣ адѣкѣ, връндѣ съїї таніфестезе адѣкчеле лорѣ сімдїрѣ de твлѣтіре кътѣ преа градіослѣ пострѣ Імператві Франчіску Іосіфу I., кареле ле днквійцѣ линѣ дн апвлѣ 1849 о пенсіоне зімѣсія *) din fondvlѣ пострѣ челѣ бесеріческѣ спре съедіненіе лорѣ ші а коніїлорѣ преодешті орфелії, фъкврѣ не келтвала лорѣ пострѣтві Maiest. C. преа днпвратві Імпер. Франчіску Іосіфу I. дн тѣріма de віаць, теніндѣлѣ съ рѣтѣе центрѣ тотдеавна дн ренедінда епіскопіїї бъковінене. Ачестѣ портретѣ ашадарѣ се десвелѣ дн zioa преа'палтві пътє алѣ Maiest. Салѣ дн фінца тѣтврорѣ браншеворѣ ші аторітѣцілорѣ кълталаї, дн фінца днлѣ пътевослѣ клерѣ де царѣ, а таї тѣтврорѣ боіерѣ, тѣтврорѣ ші а тѣтврорѣ въдвеворѣ преотесе, ціпъндѣ ла ачеастѣ окасіоне фаслѣ преасъпіїа Ca Domnul пострѣ епіскопѣ Евгениѣ Хакман днлѣ къвѣтѣчъ фортѣ кордіалѣ ші пътврпзторѣ, еарѣ клерічї семінаріалѣ къптилѣдѣ днлѣ імпѣ окасіоналѣ дн літва рошъпъ, комісія de прса демінлѣ пострѣ патріотѣ ші спірітвалѣ алѣ семінаріалѣ Теоктістѣ Блажевіч.

Авіа не ла 2 брѣ d. a. се съѣрші франтвса ші къ чеа таї маре солемнітате петреквта ачеастѣ прѣзпніре, каре пъ пътвї дн інімелѣ челорѣ че аѣ фостѣ акою de фадь, чи ші днптра тѣтврорѣ бъковінепілорѣ ва рѣтѣеа фитр'о етерпъ теторіз.

Tîră romanescă și Moldavîa.

Iași, 23. Septembrie v. 1854.

Литрареа тѣпелорѣ имперіале de Австрія да Іаші дн 20. Септѣбрѣ (2. Октобре) 1854.

Есл. Ca Feldmaistrѣ бар. Хесс, komandantvâlѣ an-шефѣ алѣ армії и 3 ші и 4 de Австрія, кареле днпв че съїї компліментатѣ ла Фокшані din партеа консілівлѣ adminістратівѣ ші а церѣ de Dn. T. N. Балш тарелѣ Bictiearpѣ ші komandantѣ ad іnterim алѣ міліції, D. A. Стѣрдза, секретаріалѣ de статѣ ші D. Ворнікѣ Рѣдак. Розет, соцісѣ дн 19. Септ. ла Іергіченї, вnde, Ес. Ca kontele Наар. днїї стагорпіїе de кътева зіїї ценераї-квартрѣлѣ съїї.

Тѣпеле кантопате ла подлѣ Іелоаеї ші прїп днпврпіїрії, соцірѣ пе ла амезъ-зі, ші лікарѣ посідіе пе днпвсль шеслѣ, de ла варіера Шѣкварії, формъндѣ З лінїї de бътъліе, ачеа днпвіе съїї команда колов. Ліперт, се команеа din 1 баталіонѣ de въ-пътврї рецимент. 16, 2 батал. інфантеріе а рецим. Пріпвлаї de Варшавії ші de шіонерї, а доза лініе команда de ценераї-маюрвлѣ Марачік, се форма din 2 батал. алѣ рецим. Вараединї Сѣорукѣ ші 1 баталіонѣ Біанії, ші дн а треїа, съїї команда ценераї-маюрѣ лії вар. Гавленї, се афлаѣ: З дивії de хланї архідѣчє Лѣдвіг, ла центрѣ артілерії ші дн аріпа. дрѣпть 7 дивії de варї конт. Шлік.

Ла 2 брѣ. Есл. Ca komandantvâlѣ an-шефѣ. днпсодітѣ de Есл. лорѣ локотенентвії Фелдмаршалѣ Клемп de Кіолиштайн, шефѣ алѣ ставлїї тажорѣ-ценераїлѣ ші ценераї-адівтантѣ а M. C. Імператвії, конт. de Наар, de алїї ценераїлѣ ші de 8нлѣ брі-ланѣтѣ ставшажорѣ, се дзсе ліпнѣ тѣпеле ші ле трекѣ дн реїдѣ; тѣтѣ кътпіа ера пресът патѣ къ екіпаџе ші кълъреї, че алер-гасерѣ din політіе спре а прївѣ ла ачестѣ пзѣк спетаквлѣ, кареле ера фаворатѣ de челѣ таї франтвса тімпѣ.

Ла варіерѣ, се афлаѣ ашезате дн парадѣ о компаніе de інфантеріе молдованї ші 8нлѣ ескадронѣ de ліпнїе, авѣндѣ дн франтвса лорѣ пе D. ком. T. Баллї, днпквпїїратѣ de ставлѣ съїї тажорѣ ші de адівтантїї domпнештї.

Шефвлѣ поліції, корпослѣ тѣпніїпалѣ, adminістраторвлѣ ці-пътвлї, ші дн маре конкбрѣ днпвре боерї ші пегвдоторї, се афлаѣ днпврпії таї алесѣ по ачестѣ ппѣтѣ. Корпослѣ тѣпніїпалѣ, днп-фѣюшъ Есл. Салѣ, днпв datina церѣ, пънеа ші сареа, еарѣ пре-сидентвії лії, D. Кракте аѣ авѣтѣ опорѣ съїї adpeceze къвітеле врѣтѣрѣ:

„Корпослѣ тѣпніїпалѣ а політіе Іашї, органылѣ локвторі-лорѣ, аре опорѣ съ днпвчошено Есл. Вѣстрѣ, фелічітациїе сале

*) Въдвѣле, днпв преодїї едѣквїї таї днвѣдїаї днпвре сісгема позъ къштарѣ кътѣ 120 фрї, еарѣ челе рѣтасе de преодїї de сісгема вѣкіе (къ школаде пзїїа поршале ші 3 алїї кълѣріалї), кътѣ 80 фіорїнї таї кътѣ, конїї днїї фѣрѣ деосевіре, кътѣ 30 фіорїнї ш. к. не аиї.

сінчере асвпра ферічітѣ Вѣстрѣ сосірї днпвре таїї поштрї, ші а Вѣ рѣга съ прїпмїї. еспресіа сентименторѣ de адѣнкѣ респектѣ ші de съпнпе кътѣ M. C. Імператвії.“

Днпв че аѣ твлѣтітѣ къ терминї чеї таї днпдаторіторї пеп-трѣ астѣ прїпшіре офіціалѣ, Есл. Са, аѣ фостѣ салвтатѣ de вілѣ аклатациї а локвторілорѣ, каре аѣ днпвтѣ пе'птрервпте дн таї кърсвії таршвлѣ сеї прїп політіе, вnde аѣ фостѣ днпсодітѣ ші de Domnul шефвлѣ ші de гвардіа de опорѣ а тіліції тол-довене.

Тѣпеле, авѣндѣ дн франтвса лорѣ пе Есленц. Ca kontele Паар, 8ртадѣ днпдатѣ днпв ачеаста, дн съпетвлѣ тѣпічелорѣ ті-літарѣ ші ераѣ обіектвлѣ admірадіеї пептрѣ франтвса лорѣ дн-пнрѣ ші аервлѣ тардіалѣ, че днпвдошаѣ солдатї de тоате армеле.

Маї твлѣ кассе ераѣ орнате къ франтвї, къ флорї ші къ портретамѣ Імпер. Франчіску Іосіфу.

Cocindѣ ла палатвії Dn. Bictiearpѣ, N. Rosetѣ Poznovano, Есленціа Ca баронвлѣ Хесс, аѣ рѣпдѣтѣ съ дефілезе пе din-пннтіеа Ca тѣтѣ тѣпеле, каре, пе 8ртѣ се дзсерѣ дн квартрѣлѣ лорѣ респектівѣ.

Есл. Ca аѣ фостѣ прїпмїї ла скъріе палатвії de D. mi-ністрѣ din лъвптрѣ K. Стѣрдза, ші de Dn. ценерал-кононлѣ бар. de Тедта.

Днпвдошіндѣ рапортвлѣ сеї, Domnul mi-ністрѣ адаосѣ фе-лічітациїе сале дн пътеле консілівлѣ adminістратівѣ ші а цѣрѣ, ші асігврѣ пе Ес. Ca деспре девотаментвлѣ лії ші къ днпгрік-рїе челе таї стърітбore пе ворѣ днпчата din партеа adminістра-ції, пентрѣ таї че прївеште тѣпеле днпврпштѣ.

Есл. Ca re'noi асігврѣрїе днпгріжїе Аггустулї сеї Monarхї, de a фаче пе локвторї Moldoveї, съ се бъквре de він-фачерїе пъчей ші de вітгіреа лорѣ ферічіре; еарѣ дн салѣ, вnde се гъсеаѣ днпврпії, ПреосФ. Мітрополїт Софоніе, епіскопвлѣ de Хшш Мелетіе, днпдатѣлѣ кліросѣ молдованї, грекѣ ші католікѣ, кътѣ ші тоге потабілтѣціе капіталіеї, Ес. Ca аѣ re'noitѣ кътѣ кліросѣ асігврареа респектвлѣ ші а протекції Съптеї реліцї, каре, е база а орї ші каре гъбернѣ, кътѣ ші а оръндевелї соціале. DD. мінѣрїи консілівлѣ, adminістраціа, пресіденцїй дівандріморѣ ші боерї, аѣ авѣтѣ опорѣ съ фіе пресентацї Есл. Сале ші съ фіе прїпмїї къ о партікларѣ афабілітате.

Ачестѣ евеніментѣ, de o маре днпсемпѣтате політкѣ, пг'ї таї пзїїнѣ інтересантѣ пентрѣ Moldavіa съв рапортвлѣ історікѣ. Дн кърсвії челѣ дн 8ртѣ ресбелѣ алѣ Австріеї къ Трчіа, дн 18. Апріліе 1788, тѣпеле австріане аѣ днпратѣ дн Іашї съв ordinele ценерал-Фабріс къндѣ пе Пріпвлаї Александру Inci-лантї леаѣ дзсе дн Австрія, de вnde астѣзї аштентѣтѣ днпвр-пнреа Пріпвлаї Domnitorѣ M. C. Григоріе Гіка. —

(Gazeta de Moldavіa.)

Cronica strâina.

Гречіа е дн паче, австріяндѣ дела впеле ходї ші о-морѣї ші дела аїтъчпіе зіврпалвлї „Eon.“ Tokma de къ-рпндѣ спарсерѣ вр'о З гречї, днпвре карї ера ші впѣ фечорѣ de попѣ аспіраптѣ ла diakopatѣ, о касѣ а впї енглezѣ, ші днпв челѣ сілірѣ съ ле дескоперѣ авреа дн вапї, днѣ ші оторжрѣ понтеа dimprezptѣ къ пе соціа лії ші лі рѣпірѣ тѣтѣ авреа. А 2-а zi втігашвії се дзсе къ о фадь префѣкѣтѣ дн трістѣцѣ ші пе-трекѣ пе тордї ппѣтѣ ла тортпѣтѣ, артѣндѣссе, къ сѫщеште дѣррерѣ пентрѣ непдепреа амічілорѣ съї ла карї ера пріетенѣ de касѣ, днптрачееа се дескоперї, къ diakopashvѣлѣ фѣ сінгѣрѣ тѣпврвлѣ певестеї енглezvїлѣ дн томентвлѣ фортішагблї ші се пзїе ла пріпсбре аспрѣ.

Atїна капетъ гарпісопѣ, челѣ пзїїнѣ 1500 франтвї ші ен-глezї прїп съвѣрѣ. Касса потѣ фі кіарѣ аїтъчпіе, че се таї фадѣ din партеа рѣсофіліорѣ, карї фъкврѣ пропагандѣ, ка кътѣ тѣпеле окпнѣтѣре апвсene с'арѣ днпчерка а рестрпна гъбернѣлѣ патріотїкѣ ші а се пзїе дн франтвса гъбернѣлѣ. Консвлаї французескѣ рѣтвстѣрѣ пентрѣ препнпреа ачеста ші Маврокор-датѣлѣ тіпістрвлѣлѣ аратѣ de аїтъчпіе перфide тѣтѣ ачеле препнпреі Pedaktorvmlѣ лії „Eon“ къ рѣсо-бісантініствлѣ лії о пъцї. 120 de тѣпне апвсene ii днпквпїїрарѣ каса, тілѣ pedikarpѣ къ пе тіпогра-фіе къ таї ші лѣ дзсерѣ дн Піреѣ, вnde се дѣпїе къ трактаре отенбсѣ.

Прочесвра ачеста фѣрѣ штіреа гъбернѣлѣ локалѣ а днпвр-тѣрїтѣ пе гречї, ші фѣкъндѣссе de кътѣ ministrvї de ресбелѣ днпврѣзаре ла консвлаї французескѣ i се респнпсе, кътѣ, днп-репецилѣ рѣтвстѣрѣчнї „Eon“ n'a kontenitѣ a скріе къ дн-вершнpare ші пренпнре асвпра апвсемпорѣ ші аша се лікарѣ тесврїлѣ ачесте таї секрѣ de a віндека капгрена греческѣ.

DIN КЪМНІВЛІ РЕСБОІВЛІ.

Бътъліа дела Алта. Актомъ ші пътмаі актомъ кръпта вътъмъ din 20. Сент. а. к. дела ржвлѣ Алта мерітъ а фі decrісъ маі deanропе, днпъ че не афътъ днп старе де а потѣ адеу катъ че е адевърѣ din файмелъ дешерте, днштиіпцъріе адевърате din челе паргісане.

Бътъліа дела Алта днпкъ de о парте днпtre 45 тїи ржши де алта днпtre 30 тїи францоzi, англій ші търчі а фостъ чеа маі кръпть ші маі фиорбъсъ din тóте вътъмъле кътъ се днптъмъларъ дела а Олтепідѣ днпкъч (Ноябрь 1853). Ачеесаш днпсъ ера съ фіе ші маі кръпть, ші маі фиорбъсъ, ба днпкъ ші фаталь пептъръ арматъ аліаділорѣ, дѣкъ ачештіа по ар фі атъмітъ по Менчікоff прип стратециа лорѣ. Писечвпеа ржшілорѣ ера атътъ de таре, днп кътъ о арматъ de дбъ сътъ ші оставш съ по аібъ че ле фаче.

Din штіріде трекътѣ є къпоскътѣ, къ арматъ аліаділорѣ фі скбъсъ не въскатѣ маі орашвлѣ Евпаторіа ка треi zile de маршъ пъпъ ла Севастополе. Тотъ лятеа кръзъсъ атъпчі, къ аліаді воіескѣ а бате Севастополеа маі лътсъ din партеа еі de кътъ аміазі-апъсъ. Ачеста ера съ фіе о грешель стратецикъ кътъ се погте de мape, din какъсъ къ Севастополеа токта din партеа ачеста есте маі кътълітѣ днптъріе. Дечі аліаді че фъкъръ? Еі скбъсеръ не ла Евпаторіа пътмаі 30 тїи къ 80 тъпърѣ, арматъ погтърбъ дествълъ пептърка съ факъ по Менчікоff а крдѣ, къ тóте арматъ аліаділорѣ віне din партеа ачеста, днпсъ пічідекътѣ де ажъпсъ, пептъръ ка съ ціпъ пептъ къ днптъріа арматъ ржсескъ стътътore днп Кржомъ; тотъ одатъ днпсъ тъпаръ по аскъпсъ о парте а флоте къ 18 тїи оставш днпколо de Севастополе, днпсъ апроне ла Балаклава, каре днп синеши есте впъ портъ, de ші тікъ, днпсъ тіпннатѣ de сінгърѣ днп контра фортуелорѣ, токта въпъ пептъръ а еши de аколо днп досвлѣ Севастополеа ші ла о днптъмъларе de ретрацере пепорочітъ, de ажъпсъ ка съ прійтескъ арматъ днптъріе пе коръйле кътѣ днпкапъ аколо. Менчікоff днптъріе Балаклава пъпъндѣ ші аколо тръпе погтеро съ артілеріѣ, чи кръзъндѣ елѣ къ аліаді есѣ не ла Евпаторіа къ тóте погтеро лорѣ, ретрасе ші дела Балаклава партеа маі таре а гарпісопеї, фъръ днпсъ ка ачеста съ фіе днп старе de а лъа парте ла вътъліа din 20. Сент. Ашеа аліаді скбъсеръ челе 18 тїи тръпе ші тóте тъпъріе грело de вътътѣ четъдї тотъ не ла Балаклава ші ле апроніе de Севастополе фъръ пічі о върсаре de съпце, пептъркъ ржшій карій маі стадиона ла Балаклава о лъаръ ла съпътъсъ; еаръ Менчікоff рътасе къ погтеро днптъріе.

Алта есте пътмаі впъ ржвлѣдѣ, цертій лай днпсъ спре таре съпѣ фортѣ днптъріокамъ, ржноши престе тъсъръ ші тъфоши. Де асвпра ачелорѣ ржпе днп талълъ стъпгъ кътѣ ціпъ дела сътълъ Алта пъпъ днпколо до сътълъ Борлікъ окнпасеръ ржшій локъ, еаръ пайните писесеръ по тіралері, карій фъчea таре стрікъчне францоziлорѣ; ші днпкъ днп ловіреа din 19. Сент. а авангарделорѣ фіесесеръ сілідѣ а се ретраце, еаръ днптрецърареа ачеста днпкъръцъсе пе ржші атътѣ de тълтѣ, днп кътѣ Менчікоff днп дімінѣцъ днптъріе зіко кътъ оффіцеріи din світа са: Францоzi къпътаръ; пареміссе къ астъзі ле вомѣ ажътъ поі пептърка съ се ређтъбарче спре а се днптъріе de впнде аш венітѣ. Апърареа цертілорѣ ера днпкъръцътѣ цепералілорѣ Комтютоф ші Вінокъроf, къ маі тълтѣ баталіоне ші къ артілеріѣ de ажъпсъ. Се паре днпсъ къ ржші вітасеръ а апъра впъ ильсацъ стріптѣ днптре аріа стъпгъ а лорѣ ші днптре таре, не впнде еши ла впъ dealъ днп съсъ. Дествълъ къ Маршалвлѣ Ст. Arnod съптрѣтълъ комъндантъ трімісіе днпдатъ дімінѣда днп 20. Сент. пе цепералілъ Боскет къ а дбъ дібісівне (ка вреo 10 тїи) къ портъка съ ловескъ днп досвлѣ аріеї стъпце а ржшілорѣ. Боскет днпсъ ажъпсъ днп dealъ пътмаі къ о сінгърѣ брігадъ. Апъ ачеле тіпнте ржші днп погтеа свінта тóтъ брігада къ цепералъ къ тотъ; чи атъпчі цепералілъ Капроберт фъкъ впъ асалъ фіріосъ асвпра ржшілорѣ din ачесаш аріпъ пріп decimi брјате ші ле фъкъ трѣбъ — пъпъ къндѣ Боскет маі трасе ажътърѣ днп dealъ. Ст. Arnod ле маі трімісіе дбъ брігаде спре ажъторі, къчі de пз се фъчea ачеста, францоzi ера ръспіпши, пептъркъ авъндѣ еі а се сві dealърѣ ші а се къцъра престе ржпе, артілерія тъскалілорѣ ші тіралері лорѣ днп сечера днпфрикоштѣ.

Актомъ се ръпезі а треia dіbіcіvne францоzескъ ші къ тръпнеле енглезе дрептѣ асвпра чентрълѣ ржсескъ. Лордъ Rаглан чекасе къ англій съл а лові аріа дрептѣ а ржшілорѣ днп токта къпѣ ловісе Боскет не чеа стъпгъ; чи ржші къ погтърбоса лорѣ кълърітѣ ші къ баталіоне din dealъ днп ръспіпсеръ. Dнптр'одатъ днпчепвръ ші коръйле а арлка бомбе днптре кълърітіеа din партеа стъпгъ. Апъ ачеле тіпнте вътъліа се днпчине dealъпгълъ

днпйлорѣ днптр'зпѣ капетѣ пъпъ ла алтъл. Издінѣ днпъ ачеса баталіоне францоzештѣ сътъръ престе тóте гръдине сътълѣ Алта ші фъгърірѣ де аколо по тіралері ржсештѣ пъпъ днпколо ла пола dealълві. Ачелъ днплѣ трѣбла съ се іа къ оріче прецъ. Баталіоне францоzештѣ се днпентаръ къ баionетеле днпainte; фокъріле ржшілорѣ ръстърна din еі къ сътеле, къ тóте ачеста францоzi окнпаръ днплѣлъ ші deокамдатъ ръспіпсеръ по ржші, карій пъпъ атъпчі стетеръ ка впѣ търѣ de бронзѣ ші пічі къ с'ар фі ретрасе дѣкъ Ст. Arnod пз шиар фі трімісіе днпкъ ші тръпнеле de ресервъ днп фокъ; пептъркъ ржшілорѣ днпкъ ле венісе ажъторіе комъндатъ de днпсъш Менчікоff.

(Ва дріма.)

НОВІССІМЪ.

Din Faladі, 12. Октобре пз се днпштіїпцъ кътъ днп 5. с'аѣ азітѣ днп днптраре de 5 бре въвѣтѣ de тъпърѣ. Комънікаціонеа песте Dнппърѣ е опрітъ, фіндѣкъ ржнїй окнпаръ еаръші Ісаакеа ші Мачінвлѣ, пз штімъ патролье de казачі орі ші інфантеріе. Впѣ фокъ че тістѣ 3 касе днп 8. днлѣ стъпсеръ тілідіа агстріакъ къ кончертніїї.

Търчіл факъ лагеръ фъдішіїкъ къ ржші ла Прѣтъ. Апъ Брыла се кончентрѣза тълтѣ тръпъ.

ДЕЛА РЕЗНІВНЕА Ф. Р. шч.

Аѣ маі контрівѣтѣ брітъторіи зелоши патріоцъ ші фемел романе къ сімдѣ побілѣ пептъръ вінеле пъблікъ:

Adікъ аѣ маі контрів. еотіппъ ла Ревнівне: Іл. Dнп Ізліана Мочоні de Фен, патрона Ревнівне minimъл пе an. 1854, 30 фіоріні т. к. Dna Maria Ion Xanea тетъръ пе na. 1854 1 ф. Bac. Аксенте ч. р. adівнкѣтѣ de жъдеу 1 ф.

Dna Ева Молдованѣ пегзетореаса din Dнва minimъ ан-
алѣ про 1852/3 къ . . . . . 2 ф. — кр.

“ 1853/4 . . . . . 2 “ — “

“ Сатіфа Шіпошъ протопопеаса днп Xondol
про 1852/3 . . . . . 2 “ — “

“ Екатерина Dрагічів пъскътѣ Молдованѣ днп
Днва про 1852 3 . . . . . 2 “ — “

“ 1853/4 . . . . . 2 “ — “

“ Софія Молдованѣ пегзетореаса днп Dнва
про 1852/3 . . . . . 2 “ — “

“ 1853/4 . . . . . 2 “ — “

“ Елена Молдованѣ пегзетореаса днп Dнва
про 1852/3 . . . . . 2 “ — “

“ 1853/4 . . . . . 2 “ — “

Апої кълеші дела маі тълдї віпекоітори

одитъ пептъръ totdeapn; прекътѣ дела

Dn. Icaie Mолдованѣ пегзеторів . . . . . 1 “ — “

“ Константінѣ Марциніанѣ локотепент днп ч. р.
рецім. бар. Іелачіч . . . . . 2 “ — “

“ Георге Стрімѣ локотепент прішаріз днп ач-
лаші рецімент . . . . . 2 “ — “

“ Ніколаѣ Моканѣ локотепент днп ачлаші
рецімент . . . . . 1 „ 30 „

“ Георге Алташів пегз. днп Dнва . . . . . 1 „ — “

“ Ioan Mолдованѣ пегз. днп Dнва . . . . . 30 „

“ Іосіфѣ Велішка таістрѣ de пошта днп Dнва 1 „ 30 „

“ Іосіфѣ Крайнікѣ ч. р. adівнкѣтѣ събчерк. . . . . 1 „ — “

“ Dioniciiѣ Косте ч. р. събкоміс. . . . . 4 „ — “

“ Bn. anonymѣ . . . . . 1 „ — “

Къ totвлѣ днп топ. копв. . . . . 37 ф. 30 кр.

Nr. 523. C.IV.

Л п в і т а р е.

Съ фаче днпкъ ші влтіма днпвітадівне кътъ оп. тетърѣ аш Ревнівне ка съ пофтескъ ла аднпаре апваль, каре съ ва ціпѣ днп Dнминека війтобре, днпчепъндѣ къ кълълѣ Dнмнезеескѣ днп капела din четате, днпъ каре ва врта аднпандца днпainte de прънзѣ.

Тотъ одатъ съпѣ ржгате оп. тетърѣ а пз днптързіа къ трі-
мітера minimъл апваль.

Брашовѣ, днп 5. Октобре в. 1854.

Maria Nіколаѣ, Прешед. Ревнівне Ф. Р.